

Utveckling av Fenomenmagasinet och förstärkning av besöksmålet Gamla Linköping - inriktningsbeslut

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar om föreslagen utvecklingsinriktning av Fenomenmagasinet.
2. Kommunstyrelsen noterar att förslaget innebär omställningskostnader samt ökade hyreskostnader avseende Fenomenmagasinet för kommunens räkning vid sidan av det nytecknade samarbetsavtalet med övriga finansiärer.
3. Kommundirektören ges i uppdrag att säkerställa att Fenomenmagasinet kan omlokaliseras i ändamålsenliga lokaler samt ges goda förutsättningar för en nystart av verksamheten,
4. LasseMaja Deckarhus ges möjlighet att etablera sig i Gamla Linköping i enlighet med tecknad avsiktsförklaring mellan bolaget och Kulturfastigheter AB (Stångåstaden AB),
5. Kommundirektören ges i uppdrag återkomma med beslutsunderlag för kommunstyrelsens åtaganden och tillkommande finansiering gentemot Fenomenmagasinet snarast möjligt.

Ärende

Fenomenmagasinet är en viktig regional verksamhet med uppgift att utifrån naturvetenskaplig bas och modern pedagogik skapa intresse för fysik, kemi, biologi, matematik och teknik. Fenomenmagasinet finansieras av Linköpings kommun, Linköpings universitet och Region Östergötland och är lokaliserat i Gamla Linköping. Linköpings kommun har fått förfrågningar från LasseMaja Deckarhus om möjligheten att etablera sig i de lokaler som Fenomenmagasinet idag hyr.

Kommunstyrelsen förslås fatta ett inriktningsbeslut om att möjliggöra en etablering i lokalerna genom omlokalisering av Fenomenmagasinet till nya och ändamålsenliga lokaler. Kommunstyrelsen förslås i detta sammanhang förbereda för ökade kostnader för hyran samt göra en tydlig satsning på verksamhetens innehåll inför nyöppnandet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Utveckling av Fenomenmagasinet och förstärkning av besöksområdet Gamla Linköping, 2021-11-03

Avsiktsförklaring Stångåstaden/Kulturfastigheter AB och LasseMaja Deckarhus AB, 2021-11-02

Bakgrund

Verksamhet

Fenomenmagasinet i Linköping är en regional mötesplats för lärande och stimulans inom naturvetenskap och teknik. Fenomenmagasinet erbjuder en omfattande experimentverkstad, lärarledd besöksverksamhet för elever i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan, lärarutbildning och andra kompetensutvecklingsinsatser riktade mot såväl skolverksamhet som allmänhet. Verksamheten finansieras av Linköpings kommun (2 mnkr), Linköpings universitet (1 mnkr) och Region Östergötland (1 mnkr) vilket regleras i ett samarbetsavtal samt av Skolverket och av entréavgifter och samarbeten med andra parter.

Genom samarbetet med Linköpings universitet erbjuds ett flertal aktiviteter tillsammans med studenter som genom fenomenmagasinet nyttiggör sina kunskaper och den senaste tillgängliga forskningen samtidigt som de tränas i pedagogisk framställan och arbete med grupper med blandade förkunskaper. Linköpings universitet använder Fenomenmagasinet som en naturlig del i lärarutbildningen.

Fenomenmagasinet är ett regionalt Science Center med uppgift att utifrån naturvetenskaplig bas och modern pedagogik skapa intresse för fysik, kemi, biologi, matematik och teknik. Samspelet mellan naturvetenskap, teknik och samhällets funktion och utveckling ska tydliggöras. Ansatsen ska utgå från en tvärvetenskaplig kunskapssyn och interaktivitet ska vara kännetecknande för verksamheten. Insatserna ska stödja kunskapsbildning för en hållbar utveckling. Digitaliseringens möjligheter ska användas.

Fenomenmagasinet skall bedriva sin verksamhet inom följande tre områden:

- besöksverksamhet för elevgrupper och andra under pedagogisk ledning,
- lärarutbildning och kompetensutveckling samt,
- aktiviteter inom området naturvetenskap och teknik riktat mot samhället i övrigt.

Fenomenmagasinet ska vara tillgängligt för alla men den primära målgruppen utgörs av barn, ungdom och lärarkåren i Östergötland.

De tre parterna har under en längre tid diskuterat förändringar i samarbetsavtalet kring Fenomenmagasinet och är överens om att ge verksamheten en större andel av budgeten (ca två tredjedelar) som verksamhetsbidrag eller uppdragsersättning för att skapa bättre förutsättningar för löpande verksamhetsutveckling.

Nuläge och skäl för omlokalisering

Verksamheten är lokaliserad i Gamla Linköping. LasseMaja Deckarhus AB har under en längre tid visat intresse av att etablera sig i Linköping och har

identifierat den lokal som Fenomenmagasinet idag bedriver sin verksamhet i som den mest attraktiva platsen för sin verksamhet.

En avsiktsförklaring är tecknad mellan Kulturfastigheter AB (Stångåstaden AB) och LasseMaja Deckarhus AB om att LasseMaja Deckarhus har en option på att teckna hyresavtal rörande fastigheten för sin etablering.

Bedömningen från Linköpings kommun är att en etablering av LasseMaja i Gamla Linköping skulle vara mycket positivt för besöksmålet i sig och Linköping i stort.

Fenomenmagasinet är en viktig verksamhet för hela regionen och måste ges goda förutsättningar för att driva sin verksamhet och utvecklas inom ramen för sitt Science Centeruppdrag.

Ett aktivt arbete med att hitta en ändamålsenlig lokal för Fenomenmagasinet pågår, utsikterna är goda att lyckas med det. Hyran kommer dock att bli avsevärt högre än nuvarande hyresnivå. Eftersom Linköpings kommun ensidigt (utan de övriga parterna kring verksamheten) har inlett omlokaliseringsarbetet med utgångspunkt i att frigöra nuvarande lokal åt LasseMaja Deckarhus gör kommunledningsförvaltningen bedömningen att kommunstyrelsen måste vara beredd att stå för den ökade hyreskostnaden vid sidan av samarbetsavtalet med övriga finansiärer.

Utveckling av Fenomenmagasinet verksamhet

Delar av den interaktiva utställningsdel som idag finns på Fenomenmagasinet är välanvänd (sliten) och kan upplevas som gammaldags i sin utformning.

I samband med en omlokalisering, som kommer att ta tid pga. den omfattande verksamheten och med komplexa krav på lokalanpassning i de nya lokalerna, öppnas ett utmärkt tillfälle att uppgradera Fenomenmagasinet interaktiva utställning och pedagogiska verktyg. Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att de så kallade Kickstartsmedlen skulle kunna användas för att ”Kickstarta Fenomenmagasinet” genom bidrag till uppgradering av utställningen och annat pedagogiskt material samt för flyttkostnader.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna är svårbedömda. En indikativ bedömning från Lejonfastigheter AB gällande ökade hyreskostnader för Fenomenmagasinet är ca 2,5 mnkr årligen. Kommunen bör i kommande budgetar skapa utrymme för ett långsiktigt åtagande i den omfattningen.

Bidrag till Fenomenmagasinet för utveckling av experimentverkstaden och det pedagogiska materialet samt tillkommande flyttkostnader bedöms kunna hanteras inom kommunstyrelsens ram under 2021 och 2022. Sannolikt krävs en utökning av kommunstyrelsens ramar för hyreskostnaden från och med 2023.

Kommundirektören återkommer med underlag för beslut när förslag på hyreskontrakt finns för nya verksamhetslokaler och omställningskostnader för Fenomenmagasinet.

Kommunala mål

Omlokaliseringen och satsningen på Fenomenmagasinet samt etableringen av LasseMaja Deckarhus bidrar till att uppfylla följande av kommunfullmäktiges mål:

Ett företagsamt Linköping

Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv

Hög kunskap och skolor i framkant

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Varken omlokaliseringen eller satsningen på Fenomenmagasinets verksamhet bedöms påverka pojkar och flickor på något särskilt sätt. Verksamheten är öppen för alla och de skolklasser som bokar besök har normalt jämställd elevsammansättning med avseende på kön. LasseMaja Deckarhus har ingen särskild inriktning mot pojkar eller flickor.

Samråd

Samråd har skett med Näringsliv och Tillväxtstaben, Ekonomistaben och juridikenheten som tillstyrker inriktningen.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen som organisatoriskt ansvarar för Fenomenmagasinet, samt Fenomenmagasinets verksamhetschef tillstyrker förslaget så länge som en ändamålsenlig ersättningslokal kan förhyras.

Visit Linköping och Kulturfastigheter AB (Stångåstaden AB) har deltagit i arbetet och tillstyrker inriktningen.

Uppföljning och utvärdering

Inriktningsbeslutet följs upp genom att ett ställningstaganden om finansiering beslutas av kommunstyrelsen om utvecklingsinriktningen verkställs. Det initieras av att LasseMaja Deckarhus använder den option avsiktsförklaringen innebär och tecknar hyresavtal rörande lokalen i Gamla Linköping. Fram till dess genomförs förberedande arbeten från Linköpings kommunkoncern.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL information enligt §19 om inriktningen har givits på Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen den 9 november 2021.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikael Borin

Beslutet skickas till:
Fenomenmagasinet i Linköping
LasseMaja Deckarhus AB
Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen
Visit Linköping AB
Lejonfastigheter AB
Stångåstaden/Kulturfastigheter AB
Näringsliv och tillväxtstaben, KLF
Region Östergötland
Linköpings universitet
Kommundirektören